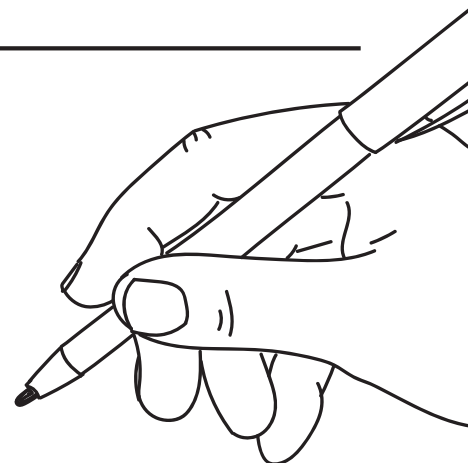

Pracovní list

**Den válečných
veteránů**

1.

Den válečných veteránů

Pracovní list, který máš právě před sebou, má za cíl představit jeden z nejdůležitějších dnů, který si připomínáme po celém západním světě. Je to Den válečných veteránů a slaví se každý rok 11. listopadu.

Víš, proč zrovna v tento den?

Odpověď napiš na řádek níže a zkontroluj si ji se svým spolužákem/spolužačkou nebo se rovnou doptej svého učitele/učitelky.

Nezastupitelným symbolem tohoto významného dne je květ vlčího máku.

Tato rostlina poměrně často pokrývala bojiště, kde umírali vojáci. Květy spatřil takto vyrůstat z hrobů a zákopů kanadský chirurg John McCrae, vojenský lékař. Mezi umírajícími byl i jeho nejbližší přítel. Zasažen utrpením, které viděl během první světové války všude kolem a pohledem na vlčí máky pokrývající hroby vojáků, napsal vlastní rukou na kousek papíru báseň. Papírek zahodil, ale kolemjdoucí důstojník jej zvedl a poslal do Anglie. Časopis Punch publikoval báseň 8. prosince 1915. Tradice nošení vlčího máku se John McCrae nedožil, padl před koncem války. Máky se oficiálním symbolem tohoto dne staly v roce 1921.

Přečti si teď tuto báseň a zamysli se nad tím, jak na tebe působí a jaké pocity v tobě vyvolává.

Na polích ve Flandrech **John McCrae**

Na polích ve Flandrech divoké máky rostou,
tam mezi kříži, řada za řadou.
Zde ležíme. Nahoře mezi červánky
je možná slyšet zpívat skřivánky,
zde dole kanóny jen svoji píseň řvou.

My už však nevstanem a je to možná zdání,
že včera ještě žili jsme a byli milováni.
Teď jenom tiše ležíme
na polích flanderských.
Náš boj však zase jiní převezmou.
Do vašich rukou dáme my teď svou
hořící pochodeň a vy ji neste dál.
Kdyby vám uhasla, vzpomeňte na náš žal,
že jsme tu padli zbytečně. Jen máky porostou
na polích flanderských.

Tak teď už víš, proč jsou vlčí máky symbolem Dne válečných veteránů.

2.

Viktor Wellemín

Podklady pro práci

Nyní si poslechni příběh jednoho z českých válečných veteránů druhé světové války Viktora Wellemína. Buď namiř své chytré zařízení na QR kód, nebo počkej, až ti video pustí učitel/ka.

Připoj k vypsáním datům na časové ose události, které se vážou k příběhu Viktora Wellemína.

útok Československé samostatné obrněné brigády na německé pozice u Dunkerque

1914

přeplavení Čechoslováků z Tobruku do Anglie

1918

konec první světové války

1923

narození Viktora Wellemína

březen 1939

začátek první světové války,
ve které bojoval Viktorův tatínek

září 1939

vznik protektorátu Čechy a Morava

jaro 1942

konec druhé světové války v Evropě

28. říjen 1944

útok nacistického Německa na Polsko
a oficiální začátek druhé světové války

květen 1945

Viktor Wellemín ve videu vypráví o svém amuletu, který si vyrobil z desetihaléře. Na jedné straně mince je vyobrazen Karlův most a na druhé československý dvouocasý lev ve skoku. A právě tohoto lvíčka si v severoafrickém Tobruku tehdy 18letý Viktor vyřízl malou pilkou a provázkem si jej připevnil na krk. „Měl jsem to na krku jako výsostný znak Česka,“ říká ve videu o svém amuletu pan Wellemín.

Proč si myslíš, že pro něj bylo tak zásadní něco takového mít? Proč chtěl na krku nosit amulet, který mu připomínal jeho rodnou zemi? Svoji odpověď napiš na řádek níže a pak o ní diskutuj se spolužáky.

2.

Viktor Wellemín

Podklady pro práci

Imrich Lom, veterán druhé světové války, si při svém vyprávění pro Paměť národa povzdechl, že se z dnešní společnosti úcta k vlastenectví už úplně vytratila. „Vždyť my jsme šli bojovat z lásky k vlasti. Dneska už nikdo nechápe, co je to láska k vlasti.“

Jak se na lásku k vlasti a pojem vlastenectví díváš ty? Co se ti vybaví, když se řekne slovo vlastenec? Vnímáš to spíše pozitivně, nebo negativně? A proč?

Viktor Wellemín si jako připomínku své rodné země vzal lvíčka.

Kdyby sis měl vzít ty něco, co ti připomene tvoji vlast, co by to bylo? O jaký předmět by se jednalo a proč?

3.

HODNOTY A SOUČASNOST

Podklady pro práci ve skupinách

Viktor Wellemín je veterán druhé světové války. Jeho tatínek bojoval v první světové válce a byl také veteránem.

Zamysli se krátce nad tím, kdo všechno podle tebe může být označován za veterána. Svoji odpověď zdůvodni.

Není to totiž tak, že by veteráni pocházeli jen ze dvou tzv. velkých válek. Za válečné veterány můžeme označit i muže a ženy, kteří bojovali třeba v Jugoslávii nebo Afghánistánu.

Přečti si krátký článek, který popisuje rozdílné, ale přitom v některých bodech podobné cesty Antonína Sochora, válečného veterána „staré generace“, a jeho vnuka Roberta Sochora, veterána právě z Jugoslávie a Afghánistánu.

Zamysli se teď nad tím, jestli je něco, co veterány třeba druhé světové války a z Jugoslávie spojuje? Jaké hodnoty vyznávají? A co je pro ně důležité?

V archivu Paměti národa máme vzpomínky také válečných veteránů „nové generace“. Poslechni si krátkou ukázkou z vyprávění Jaroslava Kužminského, který v roce 1997 odjel do Bosny, aby se tam podílel na odminovávacích pracích mise SFOR. Třináct měsíců pak velel jednotce srbských vojáků, s nimiž likvidoval minová pole u brodů na řece Sávě a v jejím okolí.

Ukázka: Odminovávání Bosny

Tak i Jaroslav Kužminski je dnes válečný veterán.

Kdybys chtěl/a poznat více příběhů nejen z druhé světové války, najdeš je v online archivu Paměti národa.

Už 11. listopadu si připomeneme odvahu všech, kteří se v uniformě nebo v civilu zapojili do boje za svobodu a demokracii. Veřejnou sbírku, kterou Paměť národa každoročně organizuje, můžeš podpořit i ty!

Připni si v listopadu na oblečení vlčí mák a vzdej hold a úctu všem hrdinům a hrdinkám. A nezapomínej, že boj za svobodu a demokracii nikdy nekončí!